

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia: 25 kwietnia 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Bartłomiej Koelner

Protokolant: Bernadeta Piskorek

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2013 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy W.

przeciwko M. M., D. M., M. S., K. S.

o eksmisję

I. nakazuje pozwanym M. M., D. M., M. S., K. S., aby opuścili, opróżnili i wydali stronie powodowej Gminie W. lokal mieszkalny nr (...) położony we W. przy ul. (...);

II. orzeka, iż pozwanym przysługuje prawo do otrzymania lokalu socjalnego;

III. nakazuje wstrzymanie wykonania opróżnienia lokalu opisanego w pkt. I wyroku do czasu złożenia przez Gminę W. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego;

IV. nie obciąża pozwanych kosztami procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 31 maja 2012 r. strona powodowa Gmina W. domagała się nakazania pozwanym M. M., D. M., M. S. oraz K. S. opróżnienia, opuszczenia i wydania lokalu mieszkalnego nr (...) położonego we W. przy ul. (...) oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu podała, że najemcą przedmiotowego lokalu jest na podstawie umowy najmu z dnia 4 lutego 2005 r. M. M.. Z pozwaną zamieszkują jej dzieci: D. M., M. S. oraz K. S.. Z uwagi na nieregularne uiszczanie czynszu, strona powodowa wypowiedziała pozwanej stosunek najmu ze skutkiem na dzień 30 kwietnia 2010 r. i tym samym pozwani od dnia 1 maja

2010 r. zamieszkują we wskazanym lokalu bez tytułu prawnego.

W odpowiedzi na pozew pozwani wnieśli o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, ewentualnie o orzeczenie, iż pozwanym przysługuje uprawnienie do lokalu socjalnego.

W uzasadnieniu M. M. wskazała, iż jest matką samotnie wychowującą dzieci – pozwanych ad. 3 i oraz najemcą przedmiotowego lokalu od 2005 r., który nie nadaje się do zamieszkiwania. Pozwana wielokrotnie występowała do zarządcy wskazując na istniejące usterki. Pismem z dnia 5 czerwca 2006r. Wydział Lokali Mieszkalnych Urzędu Miejskiego oświadczył, iż lokal nie nadaje się do użytku z powodu złego stanu technicznego i zaproponował pozwanej najem innego lokalu. Jednakże pozwana nie przyjęła propozycji ponieważ nie spełniał on wymogów ustawowych.

Wskazała również, że kilkakrotnie składała do Zarządu Zasobu Komunalnego wnioski o umorzenie zaległości czynszowych. Prowadziła również usilne starania mające na celu uzyskanie możliwości zakwaterowania jej do innego lokalu, jednakże wszystkie proponowane jej mieszkania nie spełniały wymogów określonych ustawą. Ponadto wskazali, iż dokonane przez stronę powodową wypowiedzenie umowy najmu jest bezskuteczne, z uwagi na fakt, iż na pozwanej nie ciążył i nie ciąży obowiązek zapłaty czynszu. Zajmowany lokal ze względu na zły stan techniczny nie nadawał się i nadal się nie nadaje do zamieszkiwania, w takiej sytuacji strona powodowa zobowiązana była wskazać pozwanej lokal zamienny. Wszystkie proponowane pozwanej lokale nie spełniały wymogów ustawowych, a gdy pozwana zwracała się z wnioskiem o dokonanie adaptacji spotykała się z odpowiedzią odmowną. Podnieśli, iż zgodnie z treścią art. 662 § 1 k.c. wynajmujący powinien wydać najemcy rzecz w stanie zdatnym do umówionego użytku. Zatem stosownie do treści art. 664 § 4 k.c. jeżeli rzecz najęta ma wady, które ograniczają jej przydatność do umówionego użytku najemca może żądać odpowiedniego obniżenia czynszu za czas trwania wad. Wskazali, iż zgodnie z poglądami wyrażanymi w doktrynie, jeżeli wady rzeczy uniemożliwiają używanie rzeczy, najemca nie ma obowiązku zapłaty czynszu przez czas trwania wady. Wskazali ponadto, iż pozwana jest nie pracującą matką trójki dzieci, w związku z czym znajduje się w trudnej sytuacji materialnej.

W toku postępowania stanowisko stron pozostało bez zmian.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 lutego 2005 r. strona powodowa Gmina W. zawarła z M. M. na czas nieokreślony, umowę najmu lokalu mieszkalnego nr (...) położonego we W. przy ul. (...) składającego się z jednego pokoju o powierzchni 23,65 m², kuchni, łazienki z wc i przedpokoju o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej 52,36 m². Lokal wyposażony jest w instalację wodociągową, elektryczną, gazową, i kanalizacyjną oraz ogrzewany był piecem. Wraz z pozwaną w lokalu zamieszkują jej dzieci: D. M., M. S. oraz K. S.. Z tytułu najmu pozwana zobowiązana była opłacać czynsz oraz opłaty niezależne od wynajmującego, tj. za dostawę do lokalu energii, gazu, wody oraz odbiór nieczystości stałych i płynnych. Czynsz w chwili podpisania umowy wynosił 3,08 zł za m² a od 1 września 2005 r. 3,39 zł za m². Czynsz i wskazane opłaty pozwana zobowiązana była wpłacać do dnia 10 każdego miesiąca na rachunek wynajmującego wskazany w umowie.

(bezsporne)

Przed zawarciem umowy najmu w lokalu będącym przedmiotem umowy został przeprowadzony gruntowny remont. Jednakże już od początku trwania stosunku najmu w lokalu niesprawny był piec służący do jego ogrzewania, a w mieszkaniu występowało bardzo duże zawilgocenie. Aktualnie lokal nie nadaje się do zamieszkiwania, jego stan zagraża zdrowiu zamieszkałych tam osób.

Dowód: -pismo urzędu miejskiego W. k. 44;

-pismo Państwowego Inspektora Sanitarnego k. 45;

-protokół kontroli sanitarnej k. 46-49;

- pismo pozwanej z dnia 19 kwietnia 2005 r. k. 41-43;

- protokół nr (...) k.71;

- pismo z dnia 2 marca 2011 r. k. 72;

W związku ze złym stanem technicznym lokalu, Zarząd Zasobu Komunalnego wystąpił pismem z dnia 14.02.2006 r. do wydziału Lokali Mieszkalnych o wykwaterowanie pozwanej M. M. wraz z rodziną do lokalu zamiennego. Strona powodowa proponowała pozwanej kilkanaście lokali zamiennych jednocześnie informując ją o zaległościach z tytułu czynszu. Między innymi w 2006 r. wskazany został jej lokal mieszkalny położony przy ul. (...) we W., składający się z pokoju o powierzchni 23,67 m², kuchni, przedpokoju i łazienki o łącznej powierzchni użytkowej 50,69 m²,

lokal wyposażony był w instalację elektryczną, gazową, wodno-kanalizacyjną oraz ogrzewanie piecowe, zaś w 2008 r. zaproponowany pozwanej został lokal mieszkalny przy ul (...) we W., składający się z pokoju o powierzchni 25,58 m², kuchni, przedpokoju i łazienki z wc o łącznej powierzchni 45,65 m². Lokal był wyposażony w instalacje: gazową, elektryczną, kanalizacyjną oraz ogrzewanie piecowe. Pozwana nie zaakceptowała propozycji z uwagi na zbyt dużą odległość od dotychczasowego miejsca zamieszkania lub z uwagi na mniejszą powierzchnię lokalu od dotychczas zajmowanego lokalu. Pozwana wskazywała stronie powodowej pustostany znajdujące się w jej okolicy zamieszkania, wnioskując bezskutecznie o ich przyznanie.

Dowód: -pismo urzędu miejskiego W. k. 44;

-pismo pozwanej z dnia 6 listopada 2007 r. k. 58;

-pismo urzędu miejskiego z dnia 4 lipca 2008 r. k. 60;

-pismo Urzędu miejskiego W. z dnia 23 lipca 2009 k. 54-55;

-pismo urzędu miejskiego W. z dnia 7 maja 2009 r. k. 56;

-pismo Urzędu miejskiego W. z dnia 10 grudnia 2007 r. k. 59;

-pismo Zarządu Zasobu Komunalnego z dnia 13 czerwca 2011 r. k. 79;

Pozwana od początku nie uiszczała czynszu najmu, jak również nie uiszczała opłat za doprowadzone media. W dniu 22 maja 2006 r. złożyła u powoda wniosek o umorzenie należności z tytułu najmu lokalu, który został rozpatrzony pozytywnie. W dniu 14 października 2008 r. pozwana ponownie złożyła wniosek o umorzenie należności z tytułu najmu lokalu mieszkalnego, jednakże nie został on uwzględniony.

Dowód: - przesłuchanie pozwanej k. 119-120;

- wniosek o umorzenie należności k. 50-53;

- pismo pozwanej z dnia 14 października 2008 r. k. 61-63;

Pismem z dnia 3 sierpnia 2009 r., strona powodowa wezwała pozwaną M. M. do zapłaty kwoty 16222,82 zł z tytułu korzystania z lokalu wraz z odsetkami wyznaczając jej miesięczny termin na uregulowanie zadłużenia. Strona powodowa wskazała, że na przedmiotową kwotę, według stanu na dzień 30 czerwca 2009 r., składały się kwota 9975,13 zł tytułem korzystania z lokalu oraz kwota 6247,69 zł tytułem opłat niezależnych od właściciela. Jednocześnie podała, że w przypadku niezastosowania się do wezwania w podanym terminie, zamierzała wypowiedzieć stosunek najmu w trybie art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r., nr 31, poz. 266 z późn. zm.).

Dowód: -wezwanie do zapłaty z dnia 3.08.2009 r. k. 64.

Pismem z dnia 26 lutego 2010 r. strona powodowa wypowiedziała pozwanej M. M. ze skutkiem prawnym na dzień 30 kwietnia 2010 r. umowę najmu lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul (...). Jako przyczynę wypowiedzenia wskazała zwłokę w zapłacie czynszu i innych opłat za korzystanie z lokalu, która przekroczyła trzy pełne okresy płatności. W związku z powyższym wezwała pozwanych do opróżnienia, opuszczenia i przekazania lokalu w nieprzekraczalnym terminie 7 dni licząc od daty ustania najmu. Pismo zostało doręczone pozwanej w dniu 4 marca 2010 r.

Dowód: -pismo z dnia 26 lutego 2010 r. ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru, k. 12-13.

Pismem z dnia 9 maja 2011 r. pozwana wezwała Zarząd Zasobu Komunalnego do wydania lokalu zmiennego oraz wezwała do zapłaty kwoty 17680 zł z tytułu naprawienia szkody za zniszczone rzeczy oraz kwoty 21 600 zł z tytułu zwiększonych opłat za energię elektryczną.

Dowód: - pismo z dnia 9 maja 2011 r. k. 84-88;

Pismem z dnia 22 lipca 2011 r. strona powodowa zaproponowała pozwanej lokal zamienny przy ul (...) we W., składający się z jednego dużego pokoju o powierzchni 28,19 m².

Dowód: - pismo z dnia 12 września 2011 r. k. 89-90;

Pozwana M. M. nie pracuje od 1988 r., korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej, nie figuruje w Powiatowym Urzędzie Pracy we W. jako osoba bezrobotna, nie pobiera świadczeń emerytalno - rentowych, nie posiada meldunku czasowego w innym lokalu mieszkalnym. Otrzymuje alimenty na rzecz małoletnich dzieci M. S. i K. S. w wysokości 1200 zł miesięcznie.

Dowód: -pismo z MOPS we W. z dnia 18.07.2012 r., k. 25;

-pismo z PUP we W. z dnia 19.07.2012 r., k. 23;

-pismo z ZUS we W. z dnia 23.07.2012 r., k. 28;

-informacja z UM W. z dnia 16.07.2012 r., k. 26;

-przesłuchanie pozwanej k. 119-120;

- decyzja ŚR/020701/ZR/11/10 k. 76-77;

- wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków, sygn. akt III RC 170/01 k. 78;

Pozwany D. M. otrzymuje rentę rodzinną w wysokości 500 zł, nie pracuje, jest uczniem zaocznego liceum ogólnokształcącego.

Dowód:- przesłuchanie pozwanej k. 119-120;

-przesłuchanie pozwanego D. M. k. 120-121

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było uzasadnione i jako takie zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Materialnoprawną podstawę żądania pozwu stanowił przepis art. 222 § 1 k.c., zgodnie z którym właściciel może żądać od osoby która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą.

Dla oceny zasadności roszczeń w oparciu o wskazaną regulację prawną konieczne jest więc ustalenie, czy podmiot, który faktycznie rzeczą włada nie dysponuje skutecznym względem właściciela uprawnieniem do wykonywania powyższego.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, który stał się podstawą czynionych przez Sąd ustaleń faktycznych, stwierdzić należało, iż poprzez skuteczne wypowiedzenie umowy najmu pozwani utracili prawo do zajmowania lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ulicy (...). Okoliczność, że pozwani faktycznie rzeczą władali nie była z kolei w sprawie kwestionowana.

Zgodnie z brzmieniem art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. 2005, nr 31, poz. 266 j.t.) jeżeli lokator jest uprawniony do odpłatnego używania lokalu, właściciel może wypowiedzieć stosunek prawny nie później niż na miesiąc naprzód jeżeli lokator jest w zwłoce z zapłatą czynszu lub innych opłat za używanie lokalu co najmniej za trzy pełne okresy płatności pomimo uprzedzenia go na piśmie o zamiarze wypowiedzenia stosunku prawnego i wyznaczenia dodatkowego, miesięcznego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

Przesłankami warunkującymi skuteczne wypowiedzenie umowy najmu na wskazanej powyżej podstawie jest zatem pozostawanie przez najemcę, w chwili złożenia przez wynajmującego oświadczenia w przedmiocie wypowiedzenia umowy, w zwłoce z zapłatą czynszu lub innych należności za co najmniej trzy pełne okresy płatności, uprzedzenie najemcy na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy, wyznaczenie dodatkowego 1- miesięcznego terminu na uregulowanie zaległych należności i wreszcie, wypowiedzenie dokonane na piśmie z podaniem przyczyny go uzasadniającej.

Strona powodowa dochowała wszystkich wymienionych powyżej wymogów. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynikało, iż na koncie lokalowym na dzień 30 czerwca 2009 r. widniała zaległość czynszowa wynosząca 9975,13 zł oraz zaległość z tytułu opłat niezależnych od właściciela wynosząca (...),69. Zaległości te z pewnością przekraczały trzymiesięczną wysokość opłat za korzystanie z lokalu. Pozwani powyższego nie kwestionowali. Pozwana M. M. przyznała, że nie uiszczali czynszu, jak również innych opłat, przez cały czas trwania stosunku najmu tj. od 2005 r. W związku z powyższym za w pełni skuteczne uznać należało dokonane przez stronę powodową wypowiedzenie zawartej z pozwanymi umowy najmu. Mając przy tym na uwadze, że umowa ta uległa rozwiązaniu z dniem 30 kwietnia 2010 r. uznać należało, że z dniem następnym najemcy utracili tytuł prawny do spornego lokalu.

Sąd nie podzielił argumentacji pozwanych, którzy wskazywali, iż dokonane przez stronę powodową wypowiedzenie jest bezskuteczne, z uwagi na zły stan techniczny lokalu. Pozwani powoływali się na brzmienie art. 664 § 1 k.c., zgodnie z którym najemca może żądać odpowiedniego obniżenia czynszu za czas trwania wad, jeżeli rzecz najęta ma wady, które ograniczają jej przydatność do umówionego użytku. Wskazali, iż ze względu na stan techniczny lokalu, który od początku nie nadawał się i nadal nie nadaje się do umówionego użytku, pozwana nie miała obowiązku dokonywania płatności czynszu do czasu usunięcia wad.

Przede wszystkim podkreślić należy, iż już samo literalne brzmienie przytoczonego przepisu prowadzi do wniosku, iż najemca jest uprawniony jedynie do żądania odpowiedniego obniżenia czynszu, nie zaś do zaprzestania płacenia czynszu. Zatem w ocenie Sądu Rejonowego za pozbawione podstaw prawnych należy uznać powstrzymanie się od zapłaty czynszu przez pozwaną, która pomimo, iż przedmiot najmu znajdował się w złym stanie technicznym korzystała z niego przez ponad 8 lat, nie wyrażając zgody na zawarcie umowy najmu dotyczącej proponowanych jej lokali zmiennych. Stwierdzić należy również, iż nawet gdyby Sąd podzielił interpretację przepisu art. 664 k.c. przedstawioną przez pozwanych i uznał, iż byli oni uprawnieni do zaprzestania płacenia czynszu, to nie uzasadniałoby to faktu nie uiszczania przez pozwaną pozostałych opłat, które zgodnie z umową obowiązana była regulować.

Sąd oddalił wniosek pozwanych o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa na okoliczność ustalenia przyczyny niezdatności przedmiotowego lokalu do użytku i ustalenia czasu powstania tej przyczyny, albowiem dowód ten nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Pozwana bowiem była obowiązana uiszczać czynsz najmu niezależnie od tego w jakim stanie technicznym znajdował się lokal. Ponadto zły stan techniczny nie był kwestionowany przez stronę powodową.

Ze wskazanych wyżej przyczyn żądanie strony powodowej nakazania pozwanym opróżnienia, opuszczenia i wydania lokalu mieszkalnego przy ul. (...) we W. zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 14 ust 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. 2005, nr 31, poz. 266 j.t.) w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu sąd orzeka o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego bądź o braku takiego uprawnienia

wobec osób, których nakaz dotyczy. Sąd, badając z urzędu, czy zachodzą przesłanki do otrzymania lokalu socjalnego, orzeka o uprawnieniu osób, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób korzystania przez nie z lokalu oraz ich szczególną sytuację materialną i rodzinną (ust. 3). Sąd nie może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego wobec m.in. małoletnich oraz osoby sprawującej nad nimi opiekę oraz osoby spełniającej przesłanki określone przez radę gminy w drodze uchwały (art. 14 ust. 4 pkt 2 i 6).

Mając na uwadze powyższe Sąd ustalił, że pozwanym przysługiwało prawo do lokalu socjalnego. Orzekając o prawie do lokalu socjalnego wobec pozwanej M. M., K. S. oraz M. S. sąd uwzględnił fakt, iż zarówno M. S. jak i K. S. są małoletni, a pozwana M. M. sprawuje nad nimi opiekę.

Orzekając natomiast o prawie do lokalu socjalnego dla pozwanego D. M. Sąd miał na uwadze jego trudną sytuację materialną. Jak ustalono w toku postępowania pozwany D. M. nie pracuje, otrzymuje jedynie rentę rodzinną w wysokości około 500 zł, uczy się w liceum zaocznym. W oparciu zatem o przepisy ustawy, w szczególności zaś przepis art. 14 ust. 3 oraz treść uchwały Rady Miejskiej W. nr (...) z dnia 21.04.2005 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy W., Sąd uznał, że pozwanemu prawo do lokalu socjalnego przysługiwało. Zgodnie bowiem z § 8 ust. 1 tej uchwały najemcami lokalu socjalnego mogą zostać osoby, które są członkami wspólnoty samorządowej W., nie posiadają tytułu prawnego do innego lokalu, a znalazły się w niedostatku. Pozostawanie zaś w niedostatku to, zgodnie z uchwałą, udokumentowany średni miesięczny dochód z okresu trzech kolejnych miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku, bądź ankiety weryfikacyjnej, o przyznanie lokalu socjalnego przypadający na członka gospodarstwa domowego nie przekraczający 150% najniższej emerytury w gospodarstwach jednoosobowych, która na datę orzekania wynosiła 831,15 zł (vide: Komunikat Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 lutego 2013 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych oraz kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent, M.P. z 2013, poz. 95). Porównując powyższe z dochodami pozwanego należy dojść do wniosku, iż spełnia on warunki do otrzymania lokalu socjalnego. Brak było jednocześnie podstaw do przyjęcia, iż pozwany mógłby w inny sposób zabezpieczyć swoje potrzeby mieszkaniowe. Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwalał bowiem na przyjęcie, iż przysługiwał mu tytuł prawny do innego lokalu, nadto okoliczność ta nie była w toku procesu podnoszona, a także, że posiadał oni możliwość wynajęcia lokalu na wolnym rynku.

Mając zatem na uwadze powyższe Sąd orzekł, jak w punktach I-II.

W oparciu zaś o przepis art. 14 ust. 6 ustawy Sąd nakazał wstrzymanie wykonania opróżnienia lokalu do czasu złożenia przez stronę powodową oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., który stanowi, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Powołany przepis urzeczywistnia zasadę słuszności i stanowi wyłom w zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu pozostawiając Sądowi pewną swobodę w przyznawaniu zwrotu kosztów procesu (por. postanowienie SN z dnia 13.10.1976 r., IV PZ 61/76) Art. 102 k.p.c. nie konkretyzuje jednak pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, dlatego też ich kwalifikacja należy do Sądu, po rozważeniu całokształtu okoliczności konkretnej sprawy. Do kręgu okoliczności branych przez Sąd po uwagę należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

Sąd doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie zachodziły szczególne okoliczności uzasadniające nie obciążanie pozwanych kosztami postępowania w całości. Sąd zważył, iż ciężka sytuacja materialna pozwanych, w szczególności niskie dochody oraz fakt, że na utrzymaniu pozwanej M. M. pozostaje dwoje małoletnich dzieci, nie pozwalają na pokrycie kosztów niniejszego procesu. Powyższe, w ocenie Sądu, uzasadniało zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. o czym orzeczono jak w pkt. IV wyroku.